ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5B

2. ŘÁDNÝ TERMÍN

C5PBD26C0T02

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 28
Maximální bodové hodnocení: 50 bodů
Povolené pomůcky: psací potřeby

Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body**.
- **Odpovědi pište do záznamového archu.** Při zápisu použijte **modře nebo černě** píšící propisovací tužku, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**. Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

Pokyny k úlohám s nabídkou odpovědí

- U všech úloh/podúloh **je právě jedna odpověď správná**.
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v záznamovém archu podle obrázku.

	A	B	C	D
4	☐	☐	☒	☐

- Pokud budete chtít svou odpověď opravit, pečlivě zabarvěte původně zakřížkovaný čtvereček a zakřížkujte nový čtvereček.

	A	B	C	D
4	☒	☐	■	☐

- Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

Pokyny k úlohám bez nabídky odpovědí

- Odpověď **zapište čitelně** do vyznačeného bílého pole v záznamovém archu.

16 [ ]

- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**. Povoleno je psací i tiskací písmo.
- Pokud budete chtít svou odpověď opravit, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Uvedení jakékoli nesprávné (tj. i nadbytečné) informace je považováno za chybu.
- Pokud se řešení úlohy skládá z více dílčích odpovědí (např. z několika slov), za chybu se považuje jak jakákoli nesprávná, tak chybějící správná dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

Předmětem autorských práv Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1–3

(**1**) Slezl měsíc z oblohy,
uhodil se do nohy,
hledal tichý kout.
Všude se ho ale báli,
že je horký, že je spálí –
kde jen ulehnout?

(**2**) Chodil skoro hodinu,
zabloudil až ke mlýnu,
kde byl velký stoh.
„Pojď si, brachu, lehnout ke mně,
netlačí tu tvrdá země,
voní tady hloh!“

(**3**) Měsíc přeběh údolí,
kutálí se po poli
jako žlutý míč.
„Děkuju ti, milý stohu,
nechám odpočinout nohu,
půjdu zase pryč.“

(**4**) Lehl na dvě vteřiny
do slaměné peřiny,
hned však zase vstal.
„**Ouvej**, ouvej, to to píchá,
špatně se mi tady dýchá,
proč jsi mě sem zval?“

(**5**) Stoh odhodil čepici:
„Odpusť mi to, měsíci,
chceš být asi sám.“
Rozhrnul mrak blízko lesa,
zdvihl měsíc na nebesa.
„Tak, a buď si tam!“

Vysvětlivky: *stoh* – velká kupa slámy či obilí; *hloh* – rostlina

(*K. Šiktanc: Měsíc a stoh; upraveno*)

1 bod

1 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

A) Když měsíc slezl z oblohy, všichni měli strach, že ho na zemi něco spálí.

B) Měsíc se na okamžik přikryl peřinou, kterou jen pro něj ze slámy vyrobil stoh.

C) Poté, co měsíc nějakou dobu zkoušel na zemi najít tiché místo, se jen náhodou dostal ke mlýnu.

D) Měsíc nenašel na obloze tiché místo, kde by si mohl se zraněnou nohou odpočinout, a proto slezl na zem.

1 bod

2 Která z následujících možností nejlépe vystihuje slovo OUVEJ, tučně vyznačené ve výchozím textu?

A) Toto slovo má význam *běda, ach* a v textu vyjadřuje pocit studu způsobený trapnou situací.

B) Toto slovo má význam *vida, ejhle* a v textu vyjadřuje pocit studu způsobený trapnou situací.

C) Toto slovo má význam *běda, ach* a v textu vyjadřuje nářek vyvolaný něčím, co je pociťováno jako nepříjemné.

D) Toto slovo má význam *vida, ejhle* a v textu vyjadřuje nářek vyvolaný něčím, co je pociťováno jako nepříjemné.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení o dvou úsecích podtržených ve výchozím textu je pravdivé?

A) Jak v úseku z druhé sloky, tak v úseku z páté sloky nejspíše promlouvá stoh.

B) Jak v úseku z druhé sloky, tak v úseku z páté sloky nejspíše promlouvá měsíc.

C) V úseku z druhé sloky nejspíše promlouvá měsíc, v úseku z páté sloky nejspíše promlouvá stoh.

D) V úseku z druhé sloky nejspíše promlouvá stoh, v úseku z páté sloky nejspíše promlouvá měsíc.

---

max. 2 body

4 Rozhodněte o každé z následujících vět (4.1–4.4), zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N).

		A	N
4.1	V té nové prodejně obuvi jsem si včera koupila tenisky.	☐	☐
4.2	Tato hra s opravdu složitými pravidly se nikomu z nás nelíbila.	☐	☐
4.3	Soukromí majitelé lesů podporují nový návrh zákona o myslivosti.	☐	☐
4.4	Menší děti si nemohly zapamatovat telefonní číslo záchranné služby.	☐	☐

---

max. 3 body

5 Přiřaďte k jednotlivým slovům (5.1–5.3) odpovídající tvrzení (A–E).

(Žádná možnost z nabídky A–E nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

Příklad: Slovo *vlajkonoš* označuje někoho, kdo nosí vlajku → slovo *vlajkonoš* bylo utvořeno ze slova *vlajka* a slova *nosit*.

5.1 černobílý _____

5.2 krokoměr _____

5.3 dlouhovlasý _____

A) Toto slovo bylo utvořeno ze dvou přídavných jmen.

B) Toto slovo bylo utvořeno ze dvou podstatných jmen.

C) Toto slovo bylo utvořeno z přídavného jména a ze slovesa.

D) Toto slovo bylo utvořeno z podstatného jména a ze slovesa.

E) Toto slovo bylo utvořeno z přídavného jména a z podstatného jména.

---

max. 2 body

6 Ke každé z následujících podúloh (6.1 a 6.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.

(Slova musí být zapsána pravopisně správně.)

6.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem TREST, skloňuje se podle vzoru MUŽ a neobsahuje předponu.

6.2 Napište příslovce, které je jednoslabičné, je příbuzné se slovem DOČASNÝ a obsahuje předponu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–11

(**1**) Loď duchů na mě i z paluby působila stejně opuštěným dojmem jako včera, když jsem ji za svitu měsíce pozorovala z majáku dalekohledem. Našlapovala jsem opatrně, protože paluba mohla být ztrouchnivělá. Naštěstí jsem však i s Drobkem v kapuci byla docela lehká. Vzpomněla jsem si na dnešní odpoledne. Seděla jsem ve svém pokoji a přes vysílačku jsem se bavila s Kamilou o Černém kameni. Přečetla mi pasáž z jedné knihy: „K Černému kameni se už sto let nikdo neodvážil připlout, protože tam straší loď duchů. Tak se říká lodím, které kdysi ztroskotaly. Oběti takového neštěstí se promění ve strašidla."

Na palubě byl zatím klid. Předpokládala jsem, že strašidla vyspávají. ***** jsem se rozhodla nejdřív nakouknout do podpalubí dírou v podlaze a nelézt tam hned po schodech. Pohlédla jsem dolů, ale viděla jsem jen černou vodu. Když jsem ovšem vzápětí zvedla hlavu, vyjekla jsem leknutím. Na přídi lodi duchů, jen pár metrů ode mě, stály hrůzostrašné postavy s mokvajícíma očima. Jedné příšeře chyběla levá noha, další zase měla místo pravé ruky krabí klepeto, přivázané k zápěstí provazem. Nejděsivější ze všech byl ale kapitán. Zpod klobouku mu padaly do tváře hadovité propletence zelených chaluh, jimiž prosvítaly temně žhnoucí oči, a z jeho dlouhých hustých vousů vykukovala chapadla chobotnice!

(**2**) Příšery se po mně začaly sápat a já jsem byla strachy bez sebe. Pak se mi ale vybavil pravý důvod, proč jsem se na tuhle šílenou cestu vydala: chtěla jsem přece vrátit Drobka jeho mamince! „Co myslíš, Drobku, že by teď udělal můj pradědeček Sindibád?" zeptala jsem se ptáčátka. Po těchto slovech se stvůry zarazily.

„Cože? Ihned mi řekni, kdo vlastně jsi," zaburácel rozzuřeně kapitán.

„Atlanta z majáku na Větrném útesu. Můj pradědeček byl slavný mořeplavec Sindibád!"

Kapitán ohromeně pronesl: „Takže to znamená, že jsi moje pravnučka!" Poté si sundal klobouk a s ním i svoje chaluhové vlasy. •••••

Vysvětlivka: Slovo *chaluhy* označuje ve výchozím textu mořské řasy.

(*M. Dunajcsik: Všímavá siréna; upraveno*)

max. 2 body

7 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (7.1–7.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

		A	N
7.1	Atlanta se lekla, protože poté, co vylezla z podpalubí, spatřila hrůzostrašné postavy.	☐	☐
7.2	Kapitána lodi duchů rozzuřilo, že Atlanta raději komunikuje s ptáčátkem jménem Drobek než s ním.	☐	☐
7.3	První loď duchů, jejíž posádka se proměnila ve strašidla, ztroskotala na Černém kameni, a to před sto lety.	☐	☐
7.4	Na lodi duchů se nacházela jak příšera, které chyběla dolní končetina, tak příšera, které chyběla část horní končetiny.	☐	☐

max. 2 body

8 Vypište z <u>druhé části</u> výchozího textu dva slovesné tvary, a to:

8.1 sloveso užité v podmiňovacím způsobu;

8.2 sloveso užité v rozkazovacím způsobu.

(Vynechanou část neposuzujte, neobsahuje správné řešení.)

1 bod

9 Na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu je nutné doplnit slovo tak, aby byl příslušný větný celek gramaticky správný a text jako celek smysluplný. Které z následujících slov na toto místo patří?

A) Sice
B) Ačkoli
C) Přesto
D) Jelikož

1 bod

10 Které z následujících tvrzení NEODPOVÍDÁ výchozímu textu?

A) Atlanta vstoupila na loď duchů dříve, než mluvila s kapitánem této lodi.
B) Atlanta vstoupila na loď duchů dříve, než mluvila s Kamilou o Černém kameni.
C) Atlanta pozorovala loď duchů dalekohledem dříve, než mluvila s kapitánem této lodi.
D) Atlanta pozorovala loď duchů dalekohledem dříve, než mluvila s Kamilou o Černém kameni.

1 bod

11 Která z následujících možností nejspíše patří na druhé vynechané místo (•••••) ve výchozím textu?

A) Ukázalo se, že byly ke klobouku jen připevněné. Teď už jsem zřetelně viděla pradědečkův obličej, který jsem dosud znala jen z portrétu.
B) Ukázalo se, že klobouk byl k němu jen připevněný. Teď už jsem zřetelně viděla pradědečkův obličej, který jsem dosud znala jen z portrétu.
C) Ukázalo se, že byly ke klobouku jen připevněné. Díky tomu mi ihned došlo, že přede mnou stojí pradědeček, kterého jsem dosud neviděla ani na portrétu.
D) Ukázalo se, že klobouk byl k němu jen připevněný. Díky tomu mi ihned došlo, že přede mnou stojí pradědeček, kterého jsem dosud neviděla ani na portrétu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 12

Prohlížet si moderně vybavené laboratoře nebo pozorovat proměny hvězdné oblohy můžete při Noci vědců. Tato událost, jejímž zámněrem je představit vědu zábavnou formou, se koná během posledního zářijového víkendu ve vybraných městech Česka.

Stejně jako loni připravili zaměstnanci vědeckých center a učitelé vysokých škol velké množství aktivit. Můžete navštívit nejvýznamnější vědecká pracoviště, kam byste se běžně nedostali, zúčastnit se zajímavých besed o překvapivých objevech nebo si zajít na promítání dokumentárních filmů, které odhalí tajemství nejrůznějších vědeckých odvětví. Program je opravdu nabytý, proto doporučujeme využít speciální aplikaci. Ta vám zobrazí všechny akce probíhající v danném městě. Podle popisků se základními informacemi si pak vyberete akci, která je vašim zájmům nejbližší.

Noc vědců má vždy jedno hlavní téma. Loňský ročník třeba vyslal poselství, že bohatá je jen ta společnost, která využívá bohatství mysli a zachází s technologiemi rozumně.

(*inspirováno texty na www.kudyznudy.cz a www.novinky.cz*)

max. 4 body

12 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou v něm zapsána s pravopisnou chybou, a napište je PRAVOPISNĚ SPRÁVNĚ.

(Slova zapište bezchybně, a to ve stejném tvaru, v němž jsou užita v textu. Podtržené výrazy jsou zapsány správně. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

3 body

13 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby na sebe navazovaly.

A) „Já ale nečekám dívku," namítl Matouš rozpačitě. „Paní Spencerová měla ze sirotčince přivézt chlapce. Chtěli jsme ho se sestrou adoptovat." Přednosta hlasitě hvízdl: „O tom já nic nevím. Paní Spencerová mi sdělila, že si přijedete pro to děvče."

B) Při představě, že má oslovit neznámou dívku a zeptat se jí, proč není kluk, Matouš zaúpěl. I když se ale cítil trapně, vydal se za ní na konec nástupiště.

C) Když Matouš dorazil na nádraží, nebylo po žádném vlaku ani stopy. Nástupiště bylo téměř prázdné, tedy až na jednu dívku. Zjevně na někoho čekala. Matouš spatřil přednostu stanice.

D) „Vy jste pan Matouš Cuthbert ze Zeleného domu, viďte?" řekla přívětivě. „Už jsem začínala mít strach, že pro mě nepřijedete."

E) Hned k němu zamířil, aby se zeptal, jestli vlak v pět třicet má zpoždění. „Ten už odjel před půl hodinou," odpověděl stroze přednosta. „Ale paní Spencerová tady pro vás vysadila jednoho pasažéra – děvče."

F) „To bude asi omyl," hlesl Matouš bezmocně. „No tak se zeptejte toho děvčete, jistě vám vše vysvětlí," odsekl přednosta a povýšeně odkráčel do kanceláře.

(*L. M. Montgomeryová: Anna ze Zeleného domu; upraveno*)

První část: _____

Druhá část: _____

Třetí část: _____

Čtvrtá část: _____

Pátá část: _____

Šestá část: _____

---

max. 2 body

14 Napište smysluplnou spisovnou větu jednoduchou o <u>pěti slovech</u>, která bude obsahovat podstatné jméno BŘEH užité v 6. pádě čísla množného.

(Vzniklá věta musí být gramaticky i pravopisně správná a musí obsahovat přísudek.)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 15

Věta č. 1: Hromady listí pokrývali téměř celý záhon.

Věta č. 2: Odpoledne vezmeme oba psy na kratší vycházku.

1 bod

15 Které z následujících tvrzení o větách z výchozího textu je pravdivé?

A) Obě tyto věty jsou zapsány pravopisně správně.

B) Každá z těchto vět obsahuje pravopisnou chybu.

C) Věta č. 1 je zapsána pravopisně správně, věta č. 2 obsahuje pravopisnou chybu.

D) Věta č. 1 obsahuje pravopisnou chybu, věta č. 2 je zapsána pravopisně správně.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Chcete poznat nové kamarády a povídat si s nimi anglicky? Vydejte se na náš jazykový tábor *Friends*. Tábor se uskuteční od pondělí 13. 7. do neděle 19. 7. 2026 a je určen dětem ve věku 6 až 12 let (jak začátečníkům, tak dětem s mírně pokročilou angličtinou). Cena 8 500 Kč zahrnuje ubytování, stravu, výukové materiály a výuku se zkušenými lektory. Více na *www.friends-4ever.cz*.

1 bod

16 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

A) Cílem textu je vzbudit ve čtenáři zájem o jazykový tábor *Friends*, který je určen nejen dětem s mírně pokročilou angličtinou.

B) Cílem textu je vzbudit ve čtenáři zájem o jazykový tábor *Friends* se zaměřením na angličtinu, kterého se může zúčastnit jakékoli dítě mladší 12 let.

C) Text předkládá cenově výhodnou nabídku, platnou jen jeden týden: tato nabídka se týká jazykového tábora *Friends*, který je určen nejen dětem s mírně pokročilou angličtinou.

D) Text předkládá cenově výhodnou nabídku, platnou jen jeden týden: tato nabídka se týká jazykového tábora *Friends* se zaměřením na angličtinu, kterého se může zúčastnit jakékoli dítě mladší 12 let.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 17

TEXT 1

Předala mu výhru.	Přežil výbuch v laboratoři.	Přenocoval v hotelu.
Přecedil polévku.	Přerovnal knihy v knihovně.	Přehlédl odbočku k městu.
Lékař mě přeočkoval.	Přešel na druhou stranu ulice.	Přepracovala celý referát.
Přeplavala celý rybník.	Skoro překlopila loďku.	Přetížili vlak nákladem.

TEXT 2

Sloveso typu A obsahuje předponu *pře-* vyjadřující, že něco, co už alespoň jednou bylo uděláno, bylo provedeno znovu, zpravidla jinak (např. *Přešila si kabát.* – tzn. šitím upravila původní kabát).

Sloveso typu B obsahuje předponu *pře-* s jiným významem, než je definováno výše. U sloves tohoto typu předpona *pře-* třeba vyjadřuje, že něčeho bylo příliš (např. *Omylem přesladil čaj*.), nebo má význam *dostat se na jiné místo* (např. *Dítě převezli do nemocnice.*).

max. 3 body

17 Vypište z TEXTU 1 tři slovesa, která jsou zcela jednoznačně typu A.

(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 18–23

TEXT 1

(**1**) Když se řekne Olomouc, řada lidí si ihned vybaví **proslulé** olomoucké tvarůžky, leckdy **nazývané** syrečky. Tvarůžek patří k sýrům s velmi výraznou vůní i chutí. Dnes je tato delikatesa k dostání v 31 variantách: jednotlivé produkty se liší hmotností i tvarem (dělají se bochánky, kroužky aj.), některé jsou i ochucené (např. česnekem, kmínem).

(**2**) Tvarůžky se kdysi začaly vyrábět na venkově u Olomouce, a protože se prodávaly na olomouckých trzích, časem dostaly přízvisko „olomoucké". Nabízely se i v hostincích (skvěle se totiž hodily k pivu) a někdy se používaly také jako platidlo. Některé dochované texty se zmiňují třeba o tom, že když se roku 1601 ve vesnici Hradečná kopala studna, studnař dostal za svou práci peníze a dvě kopy* tvarůžků k tomu. V 2. polovině 19. století se centrem výroby syrečků staly Loštice. Právě zde založil roku 1876 svoji tvarůžkárnu Josef Wessels. Po jednadvaceti letech převzal vedení této firmy jeho syn Alois Wessels a tomu se podařilo rozjet výrobu ve velkém. Netrvalo dlouho a syrečky se začaly i vyvážet. Ve 20. letech 20. století pak byla představena zásadní novinka: balení tvarůžků do celofánu, který zmírnil jejich pronikavý zápach a usnadnil manipulaci při prodeji.

(**3**) Za komunistické éry kvalita produkce tvarůžků poněkud klesla, vyhlášenou pochoutkou se znovu staly až po sametové revoluci. Jejich jedinečné vlastnosti byly roku 2010 oceněny výborem Evropské komise, který syrečkům udělil chráněné zeměpisné označení. Od té doby se olomoucké tvarůžky smějí vyrábět jen na Olomoucku. Olomouc je na to právem hrdá, a tak není divu, že se zde koná tvarůžkový festival. Rozhodně si ho nenechte ujít. Pokud navštívíte i **nedaleké** město Loštice, v němž je muzeum tvarůžků, zajděte do místní cukrárny, nabízející tvarůžkové kremrole a další **netradiční** zákusky.

* 1 kopa = 60 kusů

(*medium.seznam.cz, www.stoplusjednicka.cz, www.tvaruzky.cz; upraveno*)

TEXT 2

Sloveso typu A (např. *slibovat*) má ve 3. osobě čísla jednotného způsobu oznamovacího času přítomného **jiný** tvar než ve 3. osobě čísla množného způsobu oznamovacího času přítomného.

Sloveso typu B (např. *končit*) má ve 3. osobě čísla jednotného způsobu oznamovacího času přítomného **stejný** tvar jako ve 3. osobě čísla množného způsobu oznamovacího času přítomného.

max. 2 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (18.1–18.4), zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

		A	N
18.1	V současné době se olomoucké tvarůžky prodávají s 31 různými příchutěmi.	☐	☐
18.2	Alois Wessels začal tvarůžkárnu, kterou založil v Lošticích jeho otec Josef, řídit později než v roce 1890.	☐	☐
18.3	Ve 20. letech minulého století se syrečky začaly vyrábět z jiné suroviny, a proto páchly méně pronikavě než ty původní.	☐	☐
18.4	Existují texty, které zmiňují, že když se roku 1601 ve vsi Hradečná kopala studna, studnař za svou práci obdržel jak peníze, tak 120 kusů tvarůžků.	☐	☐

max. 3 body

19 Vypište ze <u>třetí části</u> TEXTU 1 tři podstatná jména rodu ženského, která v textu plní funkci podmětu.

(Poznámku pod čarou neposuzujte, nepatří do třetí části TEXTU 1. Hledaná podstatná jména zapište ve stejném tvaru, v němž jsou užita ve třetí části TEXTU 1. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

Příklad: Ve větě *Auto zastavilo u chodníku* podstatné jméno *auto* plní funkci podmětu.

1 bod

20 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež NEJSOU v kontextu TEXTU 1 antonymy?

(První slovo z každé dvojice pochází z TEXTU 1 a je v něm vyznačeno tučně.)

Příklad: *Omáčka je moc ostrá*. → Slova *ostrá* a *tupá* nejsou v tomto kontextu antonymy, tzn. slovo *tupá* by v této větě nemělo opačný význam, než v ní má slovo *ostrá*.

A) proslulé – neznámé
B) nazývané – nevyřčené
C) nedaleké – vzdálené
D) netradiční – klasické

1 bod

21 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje sloveso typu B?

(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.)

A) dělají se bochánky
B) protože se prodávaly
C) skvěle se totiž hodily k pivu
D) dochované texty se zmiňují

1 bod

22 Ve které z následujících možností je významový vztah mezi slovy nejpodobnější vztahu mezi slovy SÝR – TVARŮŽEK?

(Slova *sýr* a *tvarůžek* posuzujte ve významu, v němž jsou užita v první části TEXTU 1. Správná je pouze možnost, v níž pořadí slov odpovídá pořadí *sýr – tvarůžek*.)

A) obilí – chléb
B) koření – pepř
C) salám – uzenina
D) čokoláda – bonbon

max. 2 body

23 Rozhodněte o každém z následujících úseků TEXTU 1 (23.1–23.4), zda se v něm vyskytuje příslovce (A), nebo ne (N).

		A	N
23.1	řada lidí si ihned vybaví	☐	☐
23.2	usnadnil manipulaci při prodeji	☐	☐
23.3	že se zde koná tvarůžkový festival	☐	☐
23.4	patří k sýrům s velmi výraznou vůní	☐	☐

---

1 bod

24 Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?

A) Díky mě jsme ten zápas vyhráli.
B) Mě se přece můžeš svěřit se vším.
C) Kvůli mě tu schůzku rušit nemusíte.
D) Mě rozhodně těmito slovy nezastrašíš.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–27

(**1**) Slovem *advent* se označuje období, během něhož se křesťané připravují na oslavy narození Ježíše Krista. Advent začíná čtvrtou neděli před Vánocemi a končí na Štědrý den.

Jedním ze symbolů souvisejících s tímto obdobím je adventní věnec. Čtyři svíčky, **umístěné** po jeho obvodu, se zapalují postupně (každou adventní neděli jedna). Jako první se zapaluje svíce proroků, následuje betlémská svíce, pak pastýřská svíce (na tradičním věnci má růžovou barvu, zatímco ty ostatní jsou fialové). Na poslední adventní neděli připadá andělská svíce, symbolizující mír a pokoj.

(**2**) Mezi typické symboly patří i adventní kalendář. I když některé články uvádějí v souvislosti s jeho vznikem rok 1850, podle řady zdrojů ten první tištěný vyrobil Gerhard Lang až v roce 1908. Tento německý tiskař také do adventního kalendáře přidal otevírací okýnka (tehdy jich bůhvíproč bylo jen 19), pod nimiž se skrývaly biblické verše a obrázky.

(**3**) Na Langovu práci navázal Richard Sellmer. Jeho kalendáře zdobené **zimní** motivy časem pronikly i na americký trh. Roku 1953 byl tehdejší americký prezident Dwight D. Eisenhower vyfocen, jak se svými vnoučaty drží adventní kalendář. Tato fotografie zafungovala jako skvělá reklama, a tak se zájem o Sellmerovy kalendáře ještě zvýšil. Adventní kalendáře jsou populární dodnes. Ty české mívají 24 otevíracích okýnek a pod nimi najdete leccos: od sladkostí přes kosmetiku až třeba po miniaturní hračky.

(*www.nationalgeographic.cz, www.novinky.cz; upraveno*)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (25.1–25.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

		A	N
25.1	Třetí adventní neděli se na tradičním adventním věnci zapaluje růžová svíčka.	☐	☐
25.2	V době, kdy Gerhard Lang přidal do adventního kalendáře otevírací okýnka, trval advent pouze 19 dní.	☐	☐
25.3	V roce 1953 americký prezident Dwight D. Eisenhower účinkoval na žádost Richarda Sellmera v reklamě na jeho adventní kalendáře.	☐	☐
25.4	V České republice se v současnosti vyrábějí celkem tři verze adventního kalendáře, z nichž jedna má pod otevíracími okýnky malé hračky.	☐	☐

1 bod

26 Je součástí výchozího textu popis pracovního postupu, který zachycuje, jak vyrobit předmět související s adventem?

A) ne, takový popis se ve výchozím textu nenachází
B) ano, takový popis se nachází v první části výchozího textu
C) ano, takový popis se nachází v druhé části výchozího textu
D) ano, takový popis se nachází ve třetí části výchozího textu

1 bod

27 Které z následujících tvrzení o slovních tvarech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

(Příklad: Ve větě *Psal o třem lidech* má být místo chybně užitého tvaru *třem* tvar *třech*.)

A) Tvar *umístěné* i tvar *zimní* jsou v textu užity chybně.
B) Tvar *umístěné* i tvar *zimní* jsou v textu užity správně.
C) Tvar *umístěné* je v textu užit správně, místo chybně užitého tvaru *zimní* má být *zimními*.
D) Místo chybně užitého tvaru *umístěné* má být *umístěnými*, tvar *zimní* je v textu užit správně.

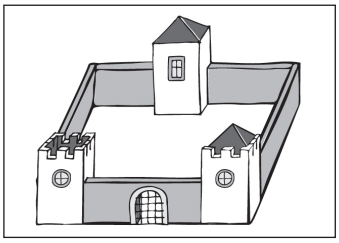
max. 4 body

28 Přiřaďte k jednotlivým obrázkům (28.1–28.4) odpovídající popis (A–F).

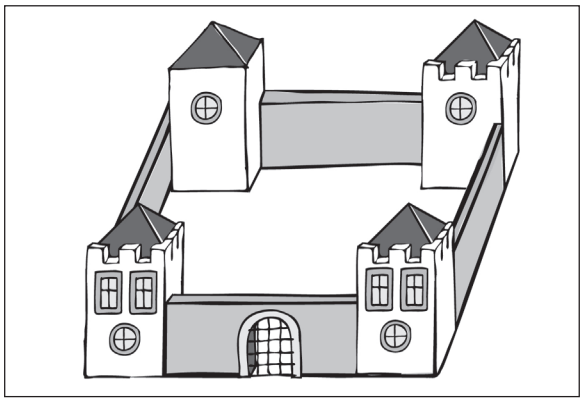
(Žádná možnost z nabídky A–F nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

Vysvětlivky s příkladem

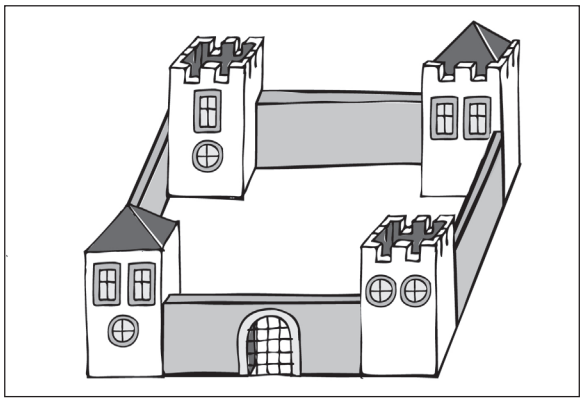
Na vedlejším malém obrázku je hrad, který má celkem tři věže: ty přední jsou s cimbuřím (jedna z nich má špičatou střechu), zadní věž je bez cimbuří a má špičatou střechu. Na obrázku jsou celkem tři okna (na zadní věži je hranaté okno a na každé z předních věží je jedno kulaté okno). Všechna okna, která se na hradě nacházejí, jsou na posuzovaných obrázcích zakreslena.

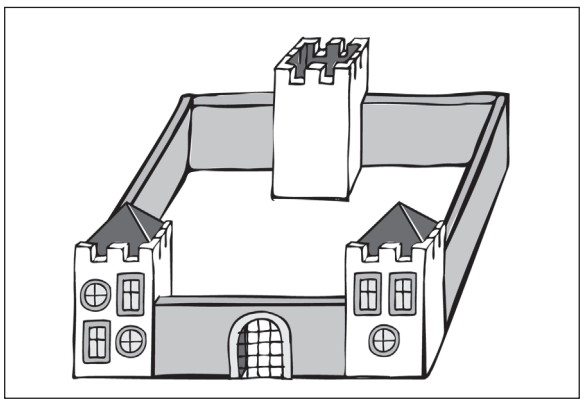
28.1

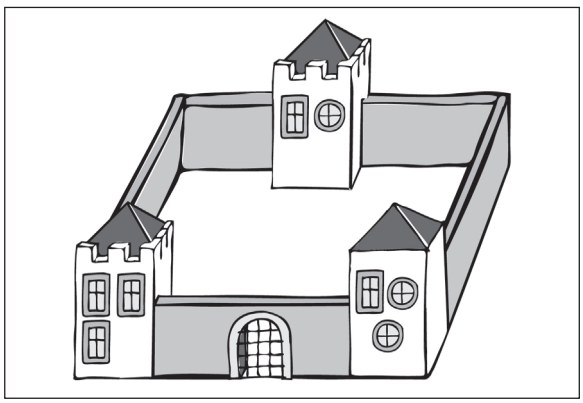
28.2

28.3

28.4

A) Na jedné z předních věží jsou dvě kulatá okna. Hrad má lichý počet věží. Na hradě se nenachází žádná věž bez špičaté střechy.

B) Jedna z hradních věží nemá cimbuří. Každá hradní věž má špičatou střechu. Celkový počet hranatých oken na hradních věžích je sudý.

C) Celkový počet věží se špičatou střechou je sudý. Každá z předních věží má cimbuří. Na jedné z hradních věží jsou pouze hranatá okna.

D) Na obrázku je kulatých oken méně než hranatých. Jedna z předních věží nemá cimbuří. Celkový počet oken na hradních věžích je lichý.

E) Na každé z předních věží je alespoň jedno hranaté okno. Celkový počet věží s cimbuřím je lichý. Na jedné věži se špičatou střechou není žádné kulaté okno.

F) Na obrázku je více než jedna věž, která má jak špičatou střechu, tak cimbuří. Celkový počet kulatých oken na hradních věžích je lichý. Na každé z předních věží jsou dvě hranatá okna.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.

cermat

JEDNOTNÁ PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA 2026

KLÍČ SPRÁVNÝCH ŘEŠENÍ

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5B

2. ŘÁDNÝ TERMÍN

KÓD TESTU: C5PBD26C0T02

Úloha	Správné řešení	Body
1	C	**1**
2	C	**1**
3	A	**1**
4		**max. 2 body** 4 podúlohy 2 b. 3 podúlohy 1 b. 2 a méně podúloh 0 b.
4.1	ANO	
4.2	ANO	
4.3	ANO	
4.4	ANO	
5		**max. 3 body**
5.1	A	1 b.
5.2	D	1 b.
5.3	E	1 b.
6		**max. 2 body**
6.1	např. **trestanec**	1 b.
6.2	**včas**	1 b.
7		**max. 2 body** 4 podúlohy 2 b. 3 podúlohy 1 b. 2 a méně podúloh 0 b.
7.1	NE	
7.2	NE	
7.3	NE	
7.4	ANO	
8		**max. 2 body**
8.1	**udělal by**	1 b.
8.2	**řekni**	1 b.
9	C	**1**
10	B	**1**
11	A	**1**
12	**záměrem, nabitý, daném, nejbližší** Za chybu je považováno: **a)** nenalezení hledaného slova; **b)** zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy. Příklad hodnocení: **promněny**, **množstvý**, **nabitý**, **daném** → 0 bodů (2 slova nenalezena, 2 slova neodpovídají zadání = 4 chyby)	**max. 4 body** 0 chyb 4 b. 1 chyba 3 b. 2 chyby 2 b. 3 chyby 1 b. 4 a více chyb 0 b.
13		**3**
První část	C	
Druhá část	E	
Třetí část	A	
Čtvrtá část	F	
Pátá část	B	
Šestá část	D	
	Body lze získat pouze v případě, že všechny části textu jsou seřazeny správně. V ostatních případech bylo přiděleno 0 bodů.	

Předmětem autorských práv Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání

Úloha	Správné řešení	Body
14	např. **Na březích řeky rostly vrby.** Vytvořený větný celek musí být věta jednoduchá a musí splňovat tyto podmínky: **a)** musí obsahovat bezchybně zapsaný tvar *březích*; **b)** musí obsahovat přísudek; **c)** musí být gramaticky správný; **d)** musí být smysluplný; **e)** musí být spisovný; **f)** musí být pravopisně správný; **g)** musí obsahovat celkem 5 slov. Věta, která splňovala podmínky **a)–e)**, ale obsahovala 1 chybu (např. chybnou diakritiku v předponě/kořeni slova), byla hodnocena 1 bodem.	**max. 2 body** 0 chyb 2 b. 1 chyba 1 b. 2 a více chyb 0 b.
15	D	**1**
16	A	**1**
17	**přeočkoval, přerovnal, přepracovala** Za chybu je považováno: **a)** nenalezení hledaného slova; **b)** zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy. Příklad hodnocení: **přeočkoval**, **přežil**, **přerovnal** → 1 bod (1 slovo nenalezeno, 1 slovo neodpovídá zadání = 2 chyby)	**max. 3 body** 0 chyb 3 b. 1 chyba 2 b. 2 chyby 1 b. 3 a více chyb 0 b.
18		**max. 2 body** 4 podúlohy 2 b. 3 podúlohy 1 b. 2 a méně podúloh 0 b.
18.1	NE	
18.2	ANO	
18.3	NE	
18.4	ANO	
19	**kvalita, vlastnosti, Olomouc** Za chybu je považováno: **a)** nenalezení hledaného slova; **b)** zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy. Příklad hodnocení: **produkce**, **vlastnosti**, **Olomouc** → 1 bod (1 slovo nenalezeno, 1 slovo neodpovídá zadání = 2 chyby)	**max. 3 body** 0 chyb 3 b. 1 chyba 2 b. 2 chyby 1 b. 3 a více chyb 0 b.
20	B	**1**
21	C	**1**
22	B	**1**
23		**max. 2 body** 4 podúlohy 2 b. 3 podúlohy 1 b. 2 a méně podúloh 0 b.
23.1	ANO	
23.2	NE	
23.3	ANO	
23.4	ANO	
24	D	**1**
25		**max. 2 body** 4 podúlohy 2 b. 3 podúlohy 1 b. 2 a méně podúloh 0 b.
25.1	ANO	
25.2	NE	
25.3	NE	
25.4	NE	
26	A	**1**
27	C	**1**
28		**max. 4 body**
28.1	B	1 b.
28.2	D	1 b.
28.3	F	1 b.
28.4	A	1 b.
CELKEM		**50 bodů**

Vzhledem k vysoké variabilitě možných žákovských odpovědí na otevřené úlohy neobsahuje tento klíč všechny akceptovatelné odpovědi.

Předmětem autorských práv Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5B

2. ŘÁDNÝ TERMÍN

C5PBD26C0T02

DIDAKTICKÝ TEST

Počet úloh: 28
Maximální bodové hodnocení: 50 bodů
Povolené pomůcky: psací potřeby

Tento dokument obsahuje zdůvodnění správných řešení jednotlivých úloh didaktického testu.

Tento dokument je předmětem autorských práv Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1–3

(**1**) Slezl měsíc z oblohy,
uhodil se do nohy,
hledal tichý kout.
Všude se ho ale báli,
že je horký, že je spálí –
kde jen ulehnout?

(**2**) Chodil skoro hodinu,
zabloudil až ke mlýnu,
kde byl velký stoh.
„Pojď si, brachu, lehnout ke mně,
netlačí tu tvrdá země,
voní tady hloh!“

(**3**) Měsíc přeběh údolí,
kutálí se po poli
jako žlutý míč.
„Děkuju ti, milý stohu,
nechám odpočinout nohu,
půjdu zase pryč.“

(**4**) Lehl na dvě vteřiny
do slaměné peřiny,
hned však zase vstal.
„**Ouvej**, ouvej, to to píchá,
špatně se mi tady dýchá,
proč jsi mě sem zval?“

(**5**) Stoh odhodil čepici:
„Odpusť mi to, měsíci,
chceš být asi sám.“
Rozhrnul mrak blízko lesa,
zdvihl měsíc na nebesa.
„Tak, a buď si tam!“

Vysvětlivky: *stoh* – velká kupa slámy či obilí; *hloh* – rostlina

(*K. Šiktanc: Měsíc a stoh; upraveno*)

1 bod

1 **Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?**

A) Když měsíc slezl z oblohy, všichni měli strach, že ho na zemi něco spálí.
B) Měsíc se na okamžik přikryl peřinou, kterou jen pro něj ze slámy vyrobil stoh.
C) Poté, co měsíc nějakou dobu zkoušel na zemi najít tiché místo, se jen náhodou dostal ke mlýnu.
D) Měsíc nenašel na obloze tiché místo, kde by si mohl se zraněnou nohou odpočinout, a proto slezl na zem.

Komentář

Pravdivost tvrzení uvedeného v možnosti C) dokládají pasáže, které jsou ve výchozím textu vyznačeny barevně.

1 bod

2 **Která z následujících možností nejlépe vystihuje slovo OUVEJ, tučně vyznačené ve výchozím textu?**

A) Toto slovo má význam *běda, ach* a v textu vyjadřuje pocit studu způsobený trapnou situací.
B) Toto slovo má význam *vida, ejhle* a v textu vyjadřuje pocit studu způsobený trapnou situací.
C) Toto slovo má význam *běda, ach* a v textu vyjadřuje nářek vyvolaný něčím, co je pociťováno jako nepříjemné.
D) Toto slovo má význam *vida, ejhle* a v textu vyjadřuje nářek vyvolaný něčím, co je pociťováno jako nepříjemné.

Komentář

Slovo *ouvej* vyjadřuje bolest, nářek, bědování nad něčím nepříjemným; ve výchozím textu pomocí tohoto slova měsíc vyjadřuje, že se cítil nepříjemně, když chvilku ležel ve slámě.

1 bod

3 Které z následujících tvrzení o dvou úsecích podtržených ve výchozím textu je pravdivé?

A) Jak v úseku z druhé sloky, tak v úseku z páté sloky nejspíše promlouvá stoh.
B) Jak v úseku z druhé sloky, tak v úseku z páté sloky nejspíše promlouvá měsíc.
C) V úseku z druhé sloky nejspíše promlouvá měsíc, v úseku z páté sloky nejspíše promlouvá stoh.
D) V úseku z druhé sloky nejspíše promlouvá stoh, v úseku z páté sloky nejspíše promlouvá měsíc.

Komentář

V úseku z druhé sloky promlouvá stoh: navrhuje měsíci, aby si k němu lehl. Na tuto nabídku následně reaguje měsíc: *Děkuju ti, milý stohu, nechám odpočinout nohu, půjdu zase pryč.*
V úseku z páté sloky také promlouvá stoh: poté, co zdvihne měsíc zpět na nebesa, mu říká, aby tam (tzn. na nebesích) zůstal.

---

max. 2 body

4 Rozhodněte o každé z následujících vět (4.1–4.4), zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N).

		A	N
4.1	V té nové prodejně obuvi jsem si včera koupila tenisky.	☒	☐
4.2	Tato hra s opravdu složitými pravidly se nikomu z nás nelíbila.	☒	☐
4.3	Soukromí majitelé lesů podporují nový návrh zákona o myslivosti.	☒	☐
4.4	Menší děti si nemohly zapamatovat telefonní číslo záchranné služby.	☒	☐

---

max. 3 body

5 Přiřaďte k jednotlivým slovům (5.1–5.3) odpovídající tvrzení (A–E).

(Žádná možnost z nabídky A–E nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

Příklad: Slovo *vlajkonoš* označuje někoho, kdo nosí vlajku → slovo *vlajkonoš* bylo utvořeno ze slova *vlajka* a slova *nosit*.

5.1 černobílý _____
5.2 krokoměr _____
5.3 dlouhovlasý _____

A) Toto slovo bylo utvořeno ze dvou přídavných jmen.
B) Toto slovo bylo utvořeno ze dvou podstatných jmen.
C) Toto slovo bylo utvořeno z přídavného jména a ze slovesa.
D) Toto slovo bylo utvořeno z podstatného jména a ze slovesa.
E) Toto slovo bylo utvořeno z přídavného jména a z podstatného jména.

Komentář

5.1 **A)**
Slovo *černobílý* bylo utvořeno ze dvou přídavných jmen: *černý* a *bílý*.

5.2 **D)**
Slovo *krokoměr* bylo utvořeno z podstatného jména *krok* a slovesa *měřit*.

5.3 **E)**

Slovo *dlouhovlasý* bylo utvořeno z přídavného jména *dlouhý* a podstatného jména *vlasy*.

---

max. 2 body

6 Ke každé z následujících podúloh (6.1 a 6.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.

(Slova musí být zapsána pravopisně správně.)

6.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem TREST, skloňuje se podle vzoru MUŽ a neobsahuje předponu.

6.2 Napište příslovce, které je jednoslabičné, je příbuzné se slovem DOČASNÝ a obsahuje předponu.

Řešení

6.1 **trestanec**

6.2 **včas**

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–11

(**1**) Loď duchů na mě i z paluby působila stejně opuštěným dojmem jako včera, když jsem ji za svitu měsíce pozorovala z majáku dalekohledem. Našlapovala jsem opatrně, protože paluba mohla být ztrouchnivělá. Naštěstí jsem však i s Drobkem v kapuci byla docela lehká. Vzpomněla jsem si na dnešní odpoledne. Seděla jsem ve svém pokoji a přes vysílačku jsem se bavila s Kamilou o Černém kameni. Přečetla mi pasáž z jedné knihy: „K Černému kameni se už sto let nikdo neodvážil připlout, protože tam straší loď duchů. Tak se říká lodím, které kdysi ztroskotaly. Oběti takového neštěstí se promění ve strašidla."

Na palubě byl zatím klid. Předpokládala jsem, že strašidla vyspávají. ***** jsem se rozhodla nejdřív nakouknout do podpalubí dírou v podlaze a nelézt tam hned po schodech. Pohlédla jsem dolů, ale viděla jsem jen černou vodu. Když jsem ovšem vzápětí zvedla hlavu, vyjekla jsem leknutím. Na přídi lodi duchů, jen pár metrů ode mě, stály hrůzostrašné postavy s mokvajícíma očima. Jedné příšeře chyběla levá noha, další zase měla místo pravé ruky krabí klepeto, přivázané k zápěstí provazem. Nejděsivější ze všech byl ale kapitán. Zpod klobouku mu padaly do tváře hadovité propletence zelených chaluh, jimiž prosvítaly temně žhnoucí oči, a z jeho dlouhých hustých vousů vykukovala chapadla chobotnice!

(**2**) Příšery se po mně začaly sápat a já jsem byla strachy bez sebe. Pak se mi ale vybavil pravý důvod, proč jsem se na tuhle šílenou cestu vydala: chtěla jsem přece vrátit Drobka jeho mamince! „Co myslíš, Drobku, že by teď udělal můj prapradědeček Sindibád?" zeptala jsem se ptáčátka. Po těchto slovech se stvůry zarazily.

„Cože? Ihned mi řekni, kdo vlastně jsi," zaburácel rozzuřeně kapitán.

„Atlanta z majáku na Větrném útesu. Můj prapradědeček byl slavný mořeplavec Sindibád!"

Kapitán ohromeně pronesl: „Takže to znamená, že jsi moje pravnučka!" Poté si sundal klobouk a s ním i svoje chaluhové vlasy. •••••

Vysvětlivka: Slovo *chaluhy* označuje ve výchozím textu mořské řasy.

(*M. Dunajcsik: Všímavá siréna; upraveno*)

max. 2 body

7 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (7.1–7.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

		A	N
7.1	Atlanta se lekla, protože poté, co vylezla z podpalubí, spatřila hrůzostrašné postavy.	☐	☒
7.2	Kapitána lodi duchů rozzuřilo, že Atlanta raději komunikuje s ptáčátkem jménem Drobek než s ním.	☐	☒
7.3	První loď duchů, jejíž posádka se proměnila ve strašidla, ztroskotala na Černém kameni, a to před sto lety.	☐	☒
7.4	Na lodi duchů se nacházela jak příšera, které chyběla dolní končetina, tak příšera, které chyběla část horní končetiny.	☒	☐

Komentář

Pravdivost/nepravdivost posuzovaných tvrzení dokládají pasáže, které jsou ve výchozím textu vyznačeny příslušnou barvou.

max. 2 body

8 Vypište z druhé části výchozího textu dva slovesné tvary, a to:

8.1 sloveso užité v podmiňovacím způsobu;

8.2 sloveso užité v rozkazovacím způsobu.

(Vynechanou část neposuzujte, neobsahuje správné řešení.)

Řešení

8.1 **udělal by**

8.2 **řekni**

1 bod

9 Na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu je nutné doplnit slovo tak, aby byl příslušný větný celek gramaticky správný a text jako celek smysluplný. Které z následujících slov na toto místo patří?

A) Sice
B) Ačkoli
C) Přesto
D) Jelikož

Komentář

Aby byl příslušný větný celek smysluplný a gramaticky správný, je nutné na vynechané místo doplnit slovo *přesto*, které naznačuje, že dané tvrzení odporuje předchozí výpovědi, tj. Atlanta sice předpokládá, že strašidla spí (domnívá se tedy, že jí nehrozí nebezpečí), navzdory tomu se však rozhodne do podpalubí raději nelézt, ale jen tam nakouknout.

1 bod

10 Které z následujících tvrzení NEODPOVÍDÁ výchozímu textu?

A) Atlanta vstoupila na loď duchů dříve, než mluvila s kapitánem této lodi.
B) Atlanta vstoupila na loď duchů dříve, než mluvila s Kamilou o Černém kameni.
C) Atlanta pozorovala loď duchů dalekohledem dříve, než mluvila s kapitánem této lodi.
D) Atlanta pozorovala loď duchů dalekohledem dříve, než mluvila s Kamilou o Černém kameni.

Komentář

Výchozí text začíná tím, že Atlanta stojí na palubě lodi duchů a komentuje své pocity: *Loď duchů na mě i z paluby působila stejně opuštěným dojmem jako včera, když jsem ji za svitu měsíce pozorovala z majáku dalekohledem*. Zároveň vzpomíná na *dnešní dopoledne*, kdy se přes vysílačku bavila s Kamilou o Černém kameni. Až poté, co Atlanta stráví nějakou dobu na palubě lodi duchů, poprvé komunikuje s kapitánem této lodi. Jednotlivé události se tedy odehrály v tomto pořadí: Atlanta pozoruje loď duchů dalekohledem – Atlanta mluví s Kamilou o Černém kameni – Atlanta vstupuje na palubu lodi duchů – Atlanta mluví s kapitánem lodi duchů.

1 bod

11 Která z následujících možností nejspíše patří na druhé vynechané místo (•••••) ve výchozím textu?

A) Ukázalo se, že byly ke klobouku jen připevněné. Teď už jsem zřetelně viděla pradědečkův obličej, který jsem dosud znala jen z portrétu.

B) Ukázalo se, že klobouk byl k němu jen připevněný. Teď už jsem zřetelně viděla pradědečkův obličej, který jsem dosud znala jen z portrétu.

C) Ukázalo se, že byly ke klobouku jen připevněné. Díky tomu mi ihned došlo, že přede mnou stojí pradědeček, kterého jsem dosud neviděla ani na portrétu.

D) Ukázalo se, že klobouk byl k němu jen připevněný. Díky tomu mi ihned došlo, že přede mnou stojí pradědeček, kterého jsem dosud neviděla ani na portrétu.

Komentář

V závěru výchozího textu se píše, že kapitán si sundá *klobouk a s ním i svoje chaluhové vlasy*. Následovat by tedy měl větný celek, v němž se tato skutečnost vysvětlí – *Ukázalo se, že byly* (tj. vlasy) *ke klobouku jen připevněné*. Díky tomu, že kapitán (Atlantin pradědeček) odkryl svůj obličej, si Atlanta uvědomila, o koho jde – říká, že pradědečkův obličej *dosud znala jen z portrétu*. Pokud by Atlanta svého pradědečka *dosud neviděla ani na portrétu*, nemohla by dospět k závěru, že před ní stojí právě on.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 12

Prohlížet si moderně vybavené laboratoře nebo pozorovat proměny hvězdné oblohy můžete při Noci vědců. Tato událost, jejímž zámněrem je představit vědu zábavnou formou, se koná během posledního zářijového víkendu ve vybraných městech Česka.

Stejně jako loni připravili zaměstnanci vědeckých center a učitelé vysokých škol velké množství aktivit. Můžete navštívit nejvýznamnější vědecká pracoviště, kam byste se běžně nedostali, zúčastnit se zajímavých besed o překvapivých objevech nebo si zajít na promítání dokumentárních filmů, které odhalí tajemství nejrůznějších vědeckých odvětví. Program je opravdu nabytý, proto doporučujeme využít speciální aplikaci. Ta vám zobrazí všechny akce probíhající v danném městě. Podle popisků se základními informacemi si pak vyberete akci, která je vašim zájmům nejbližší.

Noc vědců má vždy jedno hlavní téma. Loňský ročník třeba vyslal poselství, že bohatá je jen ta společnost, která využívá bohatství mysli a zachází s technologiemi rozumně.

(*inspirováno texty na www.kudyznudy.cz a www.novinky.cz*)

max. 4 body

12 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou v něm zapsána s pravopisnou chybou, a napište je PRAVOPISNĚ SPRÁVNĚ.

(Slova zapište bezchybně, a to ve stejném tvaru, v němž jsou užita v textu. Podtržené výrazy jsou zapsány správně. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

Komentář

- Podstatné jméno *záměr* je příbuzné se slovesem *zaměřit*, v jehož kořeni se píše *ě*.
- Přídavné jméno *nabitý* ve významu *plný, přeplněný* (*program je opravdu nabitý* = program je opravdu plný aktivit) se píše s *i*.
- Přídavné jméno *daný* je odvozeno příponou *-ý* od příčestí trpného *dán* (tvar slovesa *dát*).
- Přídavné jméno *blízký* má ve třetím stupni tvar *nejbližší*.

---

3 body

13 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby na sebe navazovaly.

A) „Já ale nečekám dívku," namítl Matouš rozpačitě. „Paní Spencerová měla ze sirotčince přivézt chlapce. Chtěli jsme ho se sestrou adoptovat." Přednosta hlasitě hvízdl: „O tom já nic nevím. Paní Spencerová mi sdělila, že si přijedete pro to děvče."

B) Při představě, že má oslovit neznámou dívku a zeptat se jí, proč není kluk, Matouš zaúpěl. I když se ale cítil trapně, vydal se za ní na konec nástupiště.

C) Když Matouš dorazil na nádraží, nebylo po žádném vlaku ani stopy. Nástupiště bylo téměř prázdné, tedy až na jednu dívku. Zjevně na někoho čekala. Matouš spatřil přednostu stanice.

D) „Vy jste pan Matouš Cuthbert ze Zeleného domu, viďte?" řekla přívětivě. „Už jsem začínala mít strach, že pro mě nepřijedete."

E) Hned k němu zamířil, aby se zeptal, jestli vlak v pět třicet má zpoždění. „Ten už odjel před půl hodinou," odpověděl stroze přednosta. „Ale paní Spencerová tady pro vás vysadila jednoho pasažéra – děvče."

F) „To bude asi omyl," hlesl Matouš bezmocně. „No tak se zeptejte toho děvčete, jistě vám vše vysvětlí," odsekl přednosta a povýšeně odkráčel do kanceláře.

(*L. M. Montgomeryová: Anna ze Zeleného domu; upraveno*)

Řešení

První část: **C)**

Druhá část: **E)**

Třetí část: **A)**

Čtvrtá část: **F)**

Pátá část: **B)**

Šestá část: **D)**

C) Když Matouš dorazil na nádraží, nebylo po žádném vlaku ani stopy. Nástupiště bylo téměř prázdné, tedy až na jednu dívku. Zjevně na někoho čekala. Matouš spatřil přednostu stanice. **E)** Hned k němu zamířil, aby se zeptal, jestli vlak v pět třicet má zpoždění. „Ten už odjel před půl hodinou," odpověděl stroze přednosta. „Ale paní Spencerová tady pro vás vysadila jednoho pasažéra – děvče." **A)** „Já ale nečekám dívku," namítl Matouš rozpačitě. „Paní Spencerová měla ze sirotčince přivézt chlapce. Chtěli jsme ho se sestrou adoptovat." Přednosta hlasitě hvízdl: „O tom já nic nevím. Paní Spencerová mi sdělila, že si přijedete pro to děvče." **F)** „To bude asi omyl," hlesl Matouš bezmocně. „No tak se zeptejte toho

děvčete, jistě vám vše vysvětlí," odsekl přednosta a povýšeně odkráčel do kanceláře. **B)** Při představě, že má oslovit neznámou dívku a zeptat se jí, proč není kluk, Matouš zaúpěl. I když se ale cítil trapně, vydal se za ní na konec nástupiště. **D)** „Vy jste pan Matouš Cuthbert ze Zeleného domu, viďte?" řekla přívětivě. „Už jsem začínala mít strach, že pro mě nepřijedete."

---

max. 2 body

14 Napište smysluplnou spisovnou větu jednoduchou o <u>pěti slovech</u>, která bude obsahovat podstatné jméno BŘEH užité v 6. pádě čísla množného.

(Vzniklá věta musí být gramaticky i pravopisně správná a musí obsahovat přísudek.)

Řešení

např. Na březích rybníka rostly vrby. / Potulovali se po březích jezera.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 15

Věta č. 1: Hromady listí pokrývali téměř celý záhon.

Věta č. 2: Odpoledne vezmeme oba psy na kratší vycházku.

1 bod

15 Které z následujících tvrzení o větách z výchozího textu je pravdivé?

A) Obě tyto věty jsou zapsány pravopisně správně.
B) Každá z těchto vět obsahuje pravopisnou chybu.
C) Věta č. 1 je zapsána pravopisně správně, věta č. 2 obsahuje pravopisnou chybu.
D) Věta č. 1 obsahuje pravopisnou chybu, věta č. 2 je zapsána pravopisně správně.

Komentář

Pokud je podmět rodu ženského v čísle množném (tj. *hromady*), v koncovce příčestí činného musí být *-y* (*pokrývaly*).

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Chcete poznat nové kamarády a povídat si s nimi anglicky? Vydejte se na náš jazykový tábor *Friends*. Tábor se uskuteční od pondělí 13. 7. do neděle 19. 7. 2026 a je určen dětem ve věku 6 až 12 let (jak začátečníkům, tak dětem s mírně pokročilou angličtinou). Cena 8 500 Kč zahrnuje ubytování, stravu, výukové materiály a výuku se zkušenými lektory. Více na *www.friends-4ever.cz*.

1 bod

16 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

A) Cílem textu je vzbudit ve čtenáři zájem o jazykový tábor *Friends*, který je určen nejen dětem s mírně pokročilou angličtinou.
B) Cílem textu je vzbudit ve čtenáři zájem o jazykový tábor *Friends* se zaměřením na angličtinu, kterého se může zúčastnit jakékoli dítě mladší 12 let.
C) Text předkládá cenově výhodnou nabídku, platnou jen jeden týden: tato nabídka se týká jazykového tábora *Friends*, který je určen nejen dětem s mírně pokročilou angličtinou.
D) Text předkládá cenově výhodnou nabídku, platnou jen jeden týden: tato nabídka se týká jazykového tábora *Friends* se zaměřením na angličtinu, kterého se může zúčastnit jakékoli dítě mladší 12 let.

Komentář

Výchozí text je určen potenciálním zájemcům o jazykový tábor *Friends*: v úvodu je navázán kontakt se čtenářem, poté jsou uvedeny základní informace (zmiňuje se např. termín, cena, zkušení lektoři). Tábor je určen začátečníkům i dětem s mírně pokročilou angličtinou, má ale věkové omezení (6 až 12 let), nemůže se ho tedy zúčastnit jakékoli dítě mladší 12 let.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 17

TEXT 1

Předala mu výhru.	Přežil výbuch v laboratoři.	Přenocoval v hotelu.
Přecedil polévku.	Přerovnal knihy v knihovně.	Přehlédl odbočku k městu.
Lékař mě přeočkoval.	Přešel na druhou stranu ulice.	Přepracovala celý referát.
Přeplavala celý rybník.	Skoro překlopila loďku.	Přetížili vlak nákladem.

TEXT 2

Sloveso typu A obsahuje předponu *pře-* vyjadřující, že něco, co už alespoň jednou bylo uděláno, bylo provedeno znovu, zpravidla jinak (např. *Přešila si kabát.* – tzn. šitím upravila původní kabát).

Sloveso typu B obsahuje předponu *pře-* s jiným významem, než je definováno výše. U sloves tohoto typu předpona *pře-* třeba vyjadřuje, že něčeho bylo příliš (např. *Omylem přesladil čaj.*), nebo má význam *dostat se na jiné místo* (např. *Dítě převezli do nemocnice.*).

max. 3 body

17 Vypište z TEXTU 1 tři slovesa, která jsou zcela jednoznačně typu A.

(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

Komentář

V TEXTU 1 se vyskytují tři slovesa typu A, a to:

- **přeočkoval** (přeočkovat = *znovu provést očkování někoho*);
- **přerovnal** (přerovnat = *znovu, jinak urovnat, srovnat*);
- **přepracovala** (přepracovat = *znovu, jinak něco zpracovat, upravit to*).

Ostatní posuzovaná slovesa jsou typu B, obsahují totiž předponu *pře-* s jiným významem (např. přeplavat = *plaváním se přes něco dostat*).

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 18–23

TEXT 1

(**1**) Když se řekne Olomouc, řada lidí si ihned vybaví **proslulé** olomoucké tvarůžky, leckdy **nazývané** syrečky. Tvarůžek patří k sýrům s velmi výraznou vůní i chutí. Dnes je tato delikatesa k dostání v 31 variantách: jednotlivé produkty se liší hmotností i tvarem (dělají se bochánky, kroužky aj.), některé jsou i ochucené (např. česnekem, kmínem).

(**2**) Tvarůžky se kdysi začaly vyrábět na venkově u Olomouce, a protože se prodávaly na olomouckých trzích, časem dostaly přízvisko „olomoucké". Nabízely se i v hostincích (skvěle se totiž hodily k pivu) a někdy se používaly také jako platidlo. Některé dochované texty se zmiňují třeba o tom, že když se roku 1601 ve vesnici Hradečná kopala studna, studnař dostal za svou práci peníze a dvě kopy* tvarůžků k tomu. V 2. polovině 19. století se centrem výroby syrečků staly Loštice. Právě zde založil roku 1876 svoji tvarůžkárnu Josef Wessels. Po jednadvaceti letech převzal vedení této firmy jeho syn Alois Wessels a tomu se podařilo rozjet výrobu ve velkém. Netrvalo dlouho a syrečky se začaly i vyvážet. Ve 20. letech 20. století pak byla představena zásadní novinka: balení tvarůžků do celofánu, který zmírnil jejich pronikavý zápach a usnadnil manipulaci při prodeji.

(**3**) Za komunistické éry kvalita produkce tvarůžků poněkud klesla, vyhlášenou pochoutkou se znovu staly až po sametové revoluci. Jejich jedinečné vlastnosti byly roku 2010 oceněny výborem Evropské komise, který syrečkům udělil chráněné zeměpisné označení. Od té doby se olomoucké tvarůžky smějí vyrábět jen na Olomoucku. Olomouc je na to právem hrdá, a tak není divu, že se zde koná tvarůžkový festival. Rozhodně si ho nenechte ujít. Pokud navštívíte i **nedaleké** město Loštice, v němž je muzeum tvarůžků, zajděte do místní cukrárny, nabízející tvarůžkové kremrole a další **netradiční** zákusky.

* 1 kopa = 60 kusů

(*medium.seznam.cz, www.stoplusjednicka.cz, www.tvaruzky.cz; upraveno*)

TEXT 2

Sloveso typu A (např. *slibovat*) má ve 3. osobě čísla jednotného způsobu oznamovacího času přítomného **jiný** tvar než ve 3. osobě čísla množného způsobu oznamovacího času přítomného.

Sloveso typu B (např. *končit*) má ve 3. osobě čísla jednotného způsobu oznamovacího času přítomného **stejný** tvar jako ve 3. osobě čísla množného způsobu oznamovacího času přítomného.

max. 2 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (18.1–18.4), zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

		A	N
18.1	V současné době se olomoucké tvarůžky prodávají s 31 různými příchutěmi.	☐	☒
18.2	Alois Wessels začal tvarůžkárnu, kterou založil v Lošticích jeho otec Josef, řídit později než v roce 1890.	☒	☐
18.3	Ve 20. letech minulého století se syrečky začaly vyrábět z jiné suroviny, a proto páchly méně pronikavě než ty původní.	☐	☒
18.4	Existují texty, které zmiňují, že když se roku 1601 ve vsi Hradečná kopala studna, studnař za svou práci obdržel jak peníze, tak 120 kusů tvarůžků.	☒	☐

Komentář

Pravdivost/nepravdivost posuzovaných tvrzení dokládají pasáže, které jsou v TEXTU 1 vyznačeny příslušnou barvou.

max. 3 body

19 Vypište ze <u>třetí části</u> TEXTU 1 tři podstatná jména rodu ženského, která v textu plní funkci podmětu.

(Poznámku pod čarou neposuzujte, nepatří do třetí části TEXTU 1. Hledaná podstatná jména zapište ve stejném tvaru, v němž jsou užita ve třetí části TEXTU 1. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

Příklad: Ve větě *Auto zastavilo u chodníku* podstatné jméno *auto* plní funkci podmětu.

Řešení

kvalita, vlastnosti, Olomouc

1 bod

20 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež NEJSOU v kontextu TEXTU 1 antonymy?

(První slovo z každé dvojice pochází z TEXTU 1 a je v něm vyznačeno tučně.)

Příklad: *Omáčka je moc ostrá*. → Slova *ostrá* a *tupá* nejsou v tomto kontextu antonymy, tzn. slovo *tupá* by v této větě nemělo opačný význam, než v ní má slovo *ostrá*.

A) proslulé – neznámé
B) nazývané – nevyřčené
C) nedaleké – vzdálené
D) netradiční – klasické

Komentář

- Slovo *proslulý* má význam *známý, slavný* → slova *proslulý* a *neznámý* jsou v daném kontextu antonymy.
- Slovo *nazývaný* je v TEXTU 1 užito ve významu *označovaný nějakým názvem*; slovo *nevyřčený* má význam *nepronesený, nevyslovený* → slova *nazývaný* a *nevyřčený* nejsou v daném kontextu antonymy.
- Slovo *nedaleký* má význam *nacházející se v nevelké vzdálenosti* → slova *nedaleký* a *vzdálený* jsou v daném kontextu antonymy.
- Slovo *netradiční* je v TEXTU 1 užito ve významu *neobvyklý, zvláštní;* slovo *klasický* má mj. význam *obvyklý, typický* → slova *netradiční* a *klasický* jsou v daném kontextu antonymy.

1 bod

21 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje sloveso typu B?

(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.)

A) dělají se bochánky
B) protože se prodávaly
C) skvěle se totiž hodily k pivu
D) dochované texty se zmiňují

Komentář

sloveso	tvar 3. osoby čísla jednotného způsobu oznamovacího času přítomného	tvar 3. osoby čísla množného způsobu oznamovacího času přítomného
dělat	dělá	dělají
prodávat	prodává	prodávají
hodit se	hodí se	hodí se
zmiňovat se	zmiňuje se	zmiňují se / zmiňujou se

1 bod

22 Ve které z následujících možností je významový vztah mezi slovy nejpodobnější vztahu mezi slovy SÝR – TVARŮŽEK?

(Slova *sýr* a *tvarůžek* posuzujte ve významu, v němž jsou užita v první části TEXTU 1. Správná je pouze možnost, v níž pořadí slov odpovídá pořadí *sýr – tvarůžek*.)

A) obilí – chléb
B) koření – pepř
C) salám – uzenina
D) čokoláda – bonbon

Komentář

Jak v zadané dvojici slov, tak v možnosti B) je první slovo významově nadřazené druhému slovu (*tvarůžek* je jeden z druhů *sýra*, *pepř* je jeden z druhů *koření*).

Možnosti A), C) a D) nesplňují zadání:

- slovo *obilí* není významově nadřazené slovu *chléb* (slovu *chléb* je významově nadřazené např. slovo *pečivo*);
- slovo *uzenina* je významově nadřazené slovu *salám*, nikoli naopak (*salám* je jeden z druhů *uzeniny*);
- slovo *čokoláda* není významově nadřazené slovu *bonbon* (slovu *bonbon* je významově nadřazené např. slovo *cukrovinka*).

max. 2 body

23 Rozhodněte o každém z následujících úseků TEXTU 1 (23.1–23.4), zda se v něm vyskytuje příslovce (A), nebo ne (N).

		A	N
23.1	řada lidí si **ihned** vybaví	☒	☐
23.2	usnadnil manipulaci při prodeji	☐	☒
23.3	že se **zde** koná tvarůžkový festival	☒	☐
23.4	patří k sýrům s **velmi** výraznou vůní	☒	☐

Komentář

Příslovce jsou v posuzovaných úsecích vyznačena zeleně.

---

1 bod

24 Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?

A) Díky mě jsme ten zápas vyhráli.
B) Mě se přece můžeš svěřit se vším.
C) Kvůli mě tu schůzku rušit nemusíte.
D) Mě rozhodně těmito slovy nezastrašíš.

Komentář

Ve větách uvedených v možnostech A), B) a C) je zájmeno *já* užito ve 3. pádě, v němž má tvar *mně*. Ve větě uvedené v možnosti D) je zájmeno *já* užito ve 4. pádě, v němž má tvar *mě*.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–27

(**1**) Slovem *advent* se označuje období, během něhož se křesťané připravují na oslavy narození Ježíše Krista. Advent začíná čtvrtou neděli před Vánocemi a končí na Štědrý den.

Jedním ze symbolů souvisejících s tímto obdobím je adventní věnec. Čtyři svíčky, **umístěné** po jeho obvodu, se zapalují postupně (každou adventní neděli jedna). Jako první se zapaluje svíce proroků, následuje betlémská svíce, pak pastýřská svíce (na tradičním věnci má růžovou barvu, zatímco ty ostatní jsou fialové). Na poslední adventní neděli připadá andělská svíce, symbolizující mír a pokoj.

(**2**) Mezi typické symboly patří i adventní kalendář. I když některé články uvádějí v souvislosti s jeho vznikem rok 1850, podle řady zdrojů ten první tištěný vyrobil Gerhard Lang až v roce 1908. Tento německý tiskař také do adventního kalendáře přidal otevírací okýnka (tehdy jich bůhvíproč bylo jen 19), pod nimiž se skrývaly biblické verše a obrázky.

(**3**) Na Langovu práci navázal Richard Sellmer. Jeho kalendáře zdobené **zimní** motivy časem pronikly i na americký trh. Roku 1953 byl tehdejší americký prezident Dwight D. Eisenhower vyfocen, jak se svými vnoučaty drží adventní kalendář. Tato fotografie zafungovala jako skvělá reklama, a tak se zájem o Sellmerovy kalendáře ještě zvýšil. Adventní kalendáře jsou populární dodnes. Ty české mívají 24 otevíracích okýnek a pod nimi najdete leccos: od sladkostí přes kosmetiku až třeba po miniaturní hračky.

(*www.nationalgeographic.cz, www.novinky.cz; upraveno*)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (25.1–25.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

		A	N
25.1	Třetí adventní neděli se na tradičním adventním věnci zapaluje růžová svíčka.	☒	☐
25.2	V době, kdy Gerhard Lang přidal do adventního kalendáře otevírací okýnka, trval advent pouze 19 dní.	☐	☒
25.3	V roce 1953 americký prezident Dwight D. Eisenhower účinkoval na žádost Richarda Sellmera v reklamě na jeho adventní kalendáře.	☐	☒
25.4	V České republice se v současnosti vyrábějí celkem tři verze adventního kalendáře, z nichž jedna má pod otevíracími okýnky malé hračky.	☐	☒

Komentář

Pravdivost/nepravdivost posuzovaných tvrzení dokládají pasáže, které jsou ve výchozím textu vyznačeny příslušnou barvou.

1 bod

26 Je součástí výchozího textu popis pracovního postupu, který zachycuje, jak vyrobit předmět související s adventem?

A) ne, takový popis se ve výchozím textu nenachází
B) ano, takový popis se nachází v první části výchozího textu
C) ano, takový popis se nachází v druhé části výchozího textu
D) ano, takový popis se nachází ve třetí části výchozího textu

Komentář

Ve výchozím textu se píše o dvou symbolech typických pro období adventu, zároveň je zde stručně popsána jejich podoba: je zde např. uvedeno, že po obvodu adventního věnce jsou umístěny čtyři svíčky nebo že české adventní kalendáře mívají 24 otevíracích okýnek. Popis pracovního postupu, který by zachycoval výrobu těchto předmětů, se však v žádné části výchozího textu nenachází.

1 bod

27 Které z následujících tvrzení o slovních tvarech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

(Příklad: Ve větě *Psal o třem lidech* má být místo chybně užitého tvaru *třem* tvar *třech*.)

A) Tvar *umístěné* i tvar *zimní* jsou v textu užity chybně.

B) Tvar *umístěné* i tvar *zimní* jsou v textu užity správně.

C) Tvar *umístěné* je v textu užit správně, místo chybně užitého tvaru *zimní* má být *zimními*.

D) Místo chybně užitého tvaru *umístěné* má být *umístěnými*, tvar *zimní* je v textu užit správně.

Komentář

- Přídavné jméno *umístěný* se musí shodovat s tvarem rozvíjeného podstatného jména *svíčky*, které je rodu ženského a v textu je užito v 1. pádě čísla množného, tvar *umístěné* je tedy ve výchozím textu užit správně.
- Přídavné jméno *zimní* se musí shodovat s tvarem rozvíjeného podstatného jména *motivy*, které je rodu mužského neživotného a v textu je užito v 7. pádě čísla množného, tvar *zimní* je tedy v textu užit chybně (čím byly zdobené kalendáře? – byly *zdobené zimními motivy*).

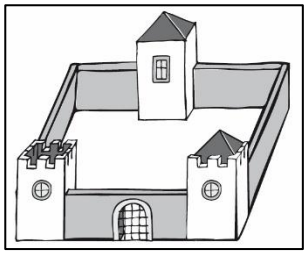
max. 4 body

28 Přiřaďte k jednotlivým obrázkům (28.1–28.4) odpovídající popis (A–F).

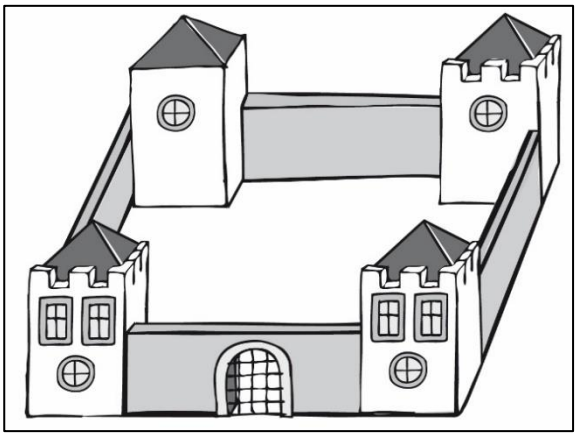
(Žádná možnost z nabídky A–F nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

Vysvětlivky s příkladem

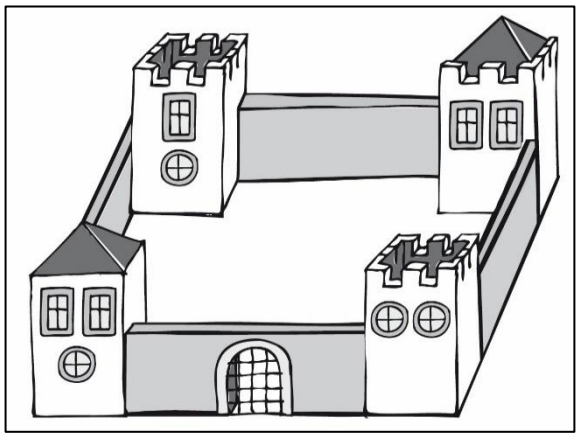
Na vedlejším malém obrázku je hrad, který má celkem tři věže: ty přední jsou s cimbuřím (jedna z nich má špičatou střechu), zadní věž je bez cimbuří a má špičatou střechu. Na obrázku jsou celkem tři okna (na zadní věži je hranaté okno a na každé z předních věží je jedno kulaté okno). Všechna okna, která se na hradě nacházejí, jsou na posuzovaných obrázcích zakreslena.

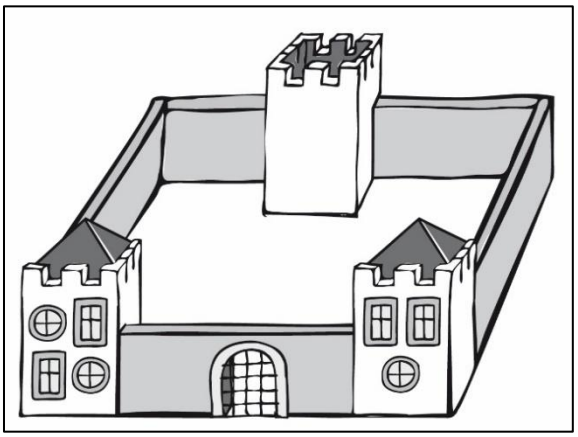
28.1

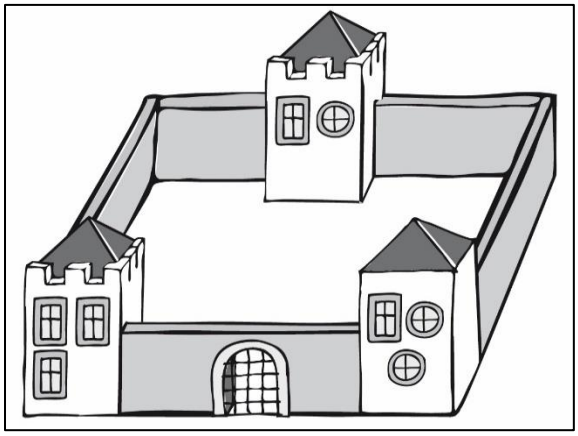
28.2

28.3

28.4

A) Na jedné z předních věží jsou dvě kulatá okna. Hrad má lichý počet věží. Na hradě se nenachází žádná věž bez špičaté střechy.

B) Jedna z hradních věží nemá cimbuří. Každá hradní věž má špičatou střechu. Celkový počet hranatých oken na hradních věžích je sudý.

C) Celkový počet věží se špičatou střechou je sudý. Každá z předních věží má cimbuří. Na jedné z hradních věží jsou pouze hranatá okna.

D) Na obrázku je kulatých oken méně než hranatých. Jedna z předních věží nemá cimbuří. Celkový počet oken na hradních věžích je lichý.

E) Na každé z předních věží je alespoň jedno hranaté okno. Celkový počet věží s cimbuřím je lichý. Na jedné věži se špičatou střechou není žádné kulaté okno.

F) Na obrázku je více než jedna věž, která má jak špičatou střechu, tak cimbuří. Celkový počet kulatých oken na hradních věžích je lichý. Na každé z předních věží jsou dvě hranatá okna.

Řešení

28.1 – **B)**; 28.2 – **D)**; 28.3 – **F)**; 28.4 – **A)**

cermat

JEDNOTNÁ PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA 2026

ZÁZNAMOVÝ ARCH

Konal(a) zkoušku ☐ Vyloučen(a) ☐ Nepřítomen(na) či nedokončil(a) ☐

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5B – 2. ŘÁDNÝ TERMÍN

Jméno a příjmení

ZÁZNAMOVÝ ARCH – STRANA 1–2

	A	B	C	D
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐

4	A	N
4.1	☐	☐
4.2	☐	☐
4.3	☐	☐
4.4	☐	☐

5	A	B	C	D	E
5.1	☐	☐	☐	☐	☐
5.2	☐	☐	☐	☐	☐
5.3	☐	☐	☐	☐	☐

6

6.1

6.2

7	A	N
7.1	☐	☐
7.2	☐	☐
7.3	☐	☐
7.4	☐	☐

8

8.1

8.2

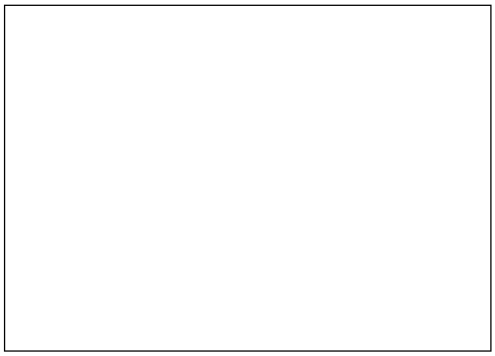
	A	B	C	D
9	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐	☐	☐

12

13

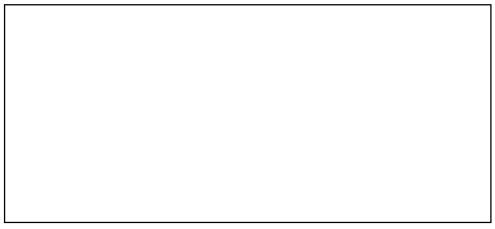
	A	B	C	D	E	F
První část	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Druhá část	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Třetí část	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Čtvrtá část	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pátá část	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Šestá část	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14

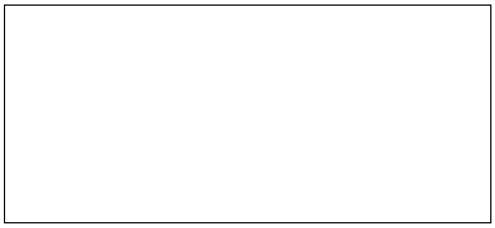
	A	B	C	D
15	☐	☐	☐	☐
16	☐	☐	☐	☐

17

	A	N
18		
18.1	☐	☐
18.2	☐	☐
18.3	☐	☐
18.4	☐	☐

19

	A	B	C	D
20	☐	☐	☐	☐
21	☐	☐	☐	☐
22	☐	☐	☐	☐

	A	N
23		
23.1	☐	☐
23.2	☐	☐
23.3	☐	☐
23.4	☐	☐

	A	B	C	D
24	☐	☐	☐	☐

	A	N
25		
25.1	☐	☐
25.2	☐	☐
25.3	☐	☐
25.4	☐	☐

	A	B	C	D
26	☐	☐	☐	☐
27	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D	E	F
28						
28.1	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28.2	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28.3	☐	☐	☐	☐	☐	☐
28.4	☐	☐	☐	☐	☐	☐